

การศึกษาความชุกและปัจจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับภาวะโลหิตจาง
จากการขาดธาตุเหล็กในทารกอายุ 6 เดือน ที่มารับบริการที่คลินิกตรวจสุขภาพเด็กดี
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 3 นครสวรรค์

สุจิตรา บางสมบูรณ์ พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ
ชัยวัฒน์ อภิวันทนา นายแพทย์เชี่ยวชาญด้านเวชกรรม
พรทิพย์ รักคำมี พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ
ศูนย์อนามัยที่ 3 นครสวรรค์

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการวิจัยแบบ Cross-sectional study ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความชุกและปัจจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็กในทารกอายุ 6 เดือน ที่มารับบริการที่คลินิกตรวจสุขภาพเด็กดี โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 3 ในช่วงวันที่ 1 ตุลาคม 2557 – 30 กันยายน 2558 เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามข้อมูลจากผู้ปกครองและแบบบันทึกข้อมูลผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ พรรณนา (Descriptive Statistics) สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) คือ Odd ratio ผลการวิจัยพบว่า ทารกอายุ 6 เดือน จำนวนทั้งสิ้น 255 คน พบเด็กที่มีความชุกภาวะโลหิตจางร้อยละ 18 และเข้ากับเกณฑ์วินิจฉัยภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็ก (Iron Deficiency Anemia=IDA) จำนวน 9 คนคิดเป็นอัตราความชุก 3.5 ต่อ 100 ประชากร โดยทารกจำนวนดังกล่าวนี้ทั้งหมดมีประวัติการกินนมแม่อย่างเดียวและมารดาที่กินยาเสริมธาตุเหล็กไม่ต่อเนื่องขณะตั้งครรภ์และหลังคลอด จากการวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเกิดภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็กของทารกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ อายุของมารดา ($p=0.002$), รายได้ครอบครัว ($p=0.01$), ประวัติการคลอดของมารดา ($p=0.03$), การไม่ได้รับยาเสริมธาตุเหล็กหลังคลอดของมารดา ($p=0.04$) และการเจ็บป่วยของทารกในช่วง 6 เดือนแรก ($p=0.04$) โดยมีข้อเสนอแนะในเรื่องของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะ IDA ครั้งนี้ เป็นเพียงการศึกษาเบื้องต้นเท่านั้น อาจไม่สามารถบอกถึงปัจจัยเสี่ยงทั้งหมดได้ แต่ทำให้ทราบปัจจัยบางอย่างที่สามารถส่งเสริมและป้องกันภาวะ IDA แก่เด็ก หากในอนาคตมีการศึกษาในเด็กจำนวนมากขึ้นและครอบคลุมปัจจัยอื่นๆหรือการทำวิจัยเชิงคุณภาพ น่าจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการวางแผนนโยบายต่างๆ เช่นมาตรการการส่งเสริมความฉลาดรอบรู้ของหญิงตั้งครรภ์และหลังคลอดในการรับประทานยาเสริมธาตุเหล็กรวมถึงแหล่งอาหารที่มีธาตุเหล็กสูง เพื่อป้องกันภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็กในเด็กและส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ต่อไป

คำสำคัญ : ภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็กในเด็กอายุ 6 เดือน, ปัจจัยที่มีเกี่ยวข้องกับภาวะโลหิตจางในเด็กอายุ 6 เดือน, ความชุกของภาวะโลหิตจางในเด็กอายุ 6 เดือน

**Prevalence and Related Factors of Iron Deficiency Anemia among Infants
Age 6 Months at Well child Clinic, Health Promoting Hospital, Regional Health
Promotion Center 3**

Sugitra	Bangsombun	Registered Nurse, Professional Level
Chaiwat	Apiwantana	Medical Physician. Expert Level
Porntip	Rukkumme	Registered Nurse, Professional Level
Health Promotion Center 3		

Abstract

A Cross-sectional study which aims to determine the prevalence and related factors of iron deficiency anemia among infants age 6 months at Health promoting hospital, Regional health promotion center 3 from October 1, 2014 to September 30, 2015. Data were collected by using questionnaires from parents and laboratory records. Descriptive statistics and inferential statistics were (Chi-Square and Odd ratio) used to analyzed the data. The number of infants 255 are enrolled in this study. The prevalence of anemia is 18 percent. The prevalence rate of infants who was diagnosed of iron deficiency anemia (IDA) is 9 people, representing 3.5 per 100 population. All IDA infants have a history of exclusive breastfeeding and their mothers do not consistency intake iron supplement during pregnancy and postpartum . Analysis of factors associated with anemia due to iron deficiency in infants was statistically significant; maternal age ($p = 0.002$), household income ($p = 0.01$), mode of delivery ($p = 0.04$), Maternal do not receive iron supplement in postpartum period. ($p = 0.04$), and the illness of infants in the first sixth months ($p = 0.04$). The factors related to iron deficiency anemia in these infants are a preliminary study may not have all the risk factors. However, this research indicates some factors that can promote and prevent IDA in infants. If future studies in more infants and more factors associated with IDA or doing quality research, it will be useful in planning policies such as Measures to promote the well-being of pregnant and postnatal women in taking iron supplements as well as sources of high iron diets. in order to prevent IDA in infants.

Keyword : Iron deficiency anemia among infants Age 6 Months ,Facter related to anemia among infants Age 6 Months, Prevalence of anemia among infants Age 6 Months

